

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

Відділ докторантури і аспірантури

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. Президента НДІПІ

Сергій КОРОЄД

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Цивільне право та процес: доктринальні та практичні проблеми»
обов'язковий компонент освітньої програми
освітньої програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Галузь знань 08 «Право»

Спеціальність 081 «Право»

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Київ 2023

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні принципи, доктринальні засади, правові джерела, окремі поняття, терміни, визначення, дефініції, юридичні категорії та інститути загальної та особливої частин цивільного права, цивільного процесуального права; правові норми та наукові погляди щодо особистих немайнових прав, речового права, права інтелектуальної власності, зобов'язального права, спадкового права, розгляду і вирішення справ у порядку цивільного судочинства; специфіка правового регулювання особистих немайнових та майнових відносин, заснованих на юридичній рівності, вільному волевиявленні та майновій самостійності їх учасників; особливості вирішення основних конструкційно-догматичних проблем національного законодавства, що зберігають своє науково-практичне значення під час аналізу та розробки сучасного праворозуміння.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Цивільне право та процес: доктринальні та практичні проблеми» є досягнення всебічного глибокого розуміння природи і суті цивільно-правових та цивільних процесуальних відносин, засвоєння теоретичних положень науки цивільного та цивільного процесуального права; підготовка до практичної діяльності висококваліфікованих спеціалістів правознавців; формування відповідних професійних компетенцій щодо правильного застосування отриманих знань та правових норм при вирішенні конкретних завдань.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Цивільне право та процес: доктринальні та практичні проблеми» є формування у здобувачів вищої освіти системи науково-теоретичних та практичних знань з цивільного права, визначення та розкриття змісту цивільно-правових понять, категорій та інститутів цивільного права, засвоєння суті цивільних процесуальних правових категорій, змісту цивільних процесуальних правових інститутів, об'єктивних закономірностей їх розвитку, навчання розумінню конкретного змісту норм цивільного та цивільного процесуального законодавства, оволодіння навичками самостійної практичної роботи з відповідними нормативно-правовими актами, тлумачення їх та правильного застосування при вирішенні конкретних справ.

Пререквізити: Теорія держави і права, Логіка, Психологія, Конституційне право, Кримінальне право та процес, Цивільне право, Актуальні питання українського права та державотворення, Українська наукова мова а Актуальні проблеми філософії права, Порівняльне правознавство, Методологія юридичної науки

Постреквізити: Актуальні питання інформаційного права, Педагогіка вищої школи, Організація та методологія наукової діяльності, Актуальні проблеми філософії, Актуальні проблеми захисту цивільних прав та інтересів, Сучасні світові правові процеси, Актуальні проблеми авторського права, Актуальні проблеми сімейного права, Modern aspects of human rights: European standard.

Загальна компетентність, якою повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

Програмні результати навчання мають бути сформовані фахові компетенції, які дадуть знання, вміння та навички, а саме:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

РН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

РН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

РН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціальноекономічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

PH11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модуля, а саме:

– навчального модуля № 1 «Цивільне право та процес: доктринальні та практичні проблеми».

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Цивільне право та процес: доктринальні та практичні проблеми»

Інтегровані вимоги модуля №1: у результаті вивчення модуля здобувач повинен знати: Фізична та юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин; Здійснення та захист цивільних прав та інтересів; Право власності в системі речових прав; Актуальні проблеми спадкового права; Особливості укладення та виконання договорів про передачу майна у власність та тимчасове користування; Особливості укладення та виконання договорів про виконання робіт та надання послуг; Недоговірні зобов'язання в системі зобов'язального права України; Цивільне судочинство: загальнотеоретичні основи (принципи, види, стадії) регулювання; Теоретичні засади цивільних процесуальних правовідносин; Актуальні проблеми цивільної юрисдикції; Інстанційний перегляд судових рішень

2.3. Тематичний план

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль №1 «Цивільне право та процес: доктринальні та практичні проблеми»					
1.1	Фізична та юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин	3 семестр			
		5	1	-	4
1.2	Право власності в системі речових прав	7	1	2	4
1.3	Актуальні проблеми спадкового права	7	1	2	4
1.4	Особливості укладення та виконання договорів про передачу майна у власність та тимчасове користування	9	1	2	6
1.5	Особливості укладення та виконання договорів про виконання робіт та надання послуг	9	1	2	6
1.6	Недоговірні зобов'язання в системі зобов'язального права України	9	1	2	6
1.7	Цивільне судочинство: загальнотеоретичні основи (принципи, види, стадії) регулювання	9	1	2	6
1.8	Теоретичні засади цивільних процесуальних правовідносин	9	1	2	6
1.9	Актуальні проблеми цивільної юрисдикції	9	1	2	6

1.10	Інстанційний перегляд судових рішень	9	1	2	6
1.11	Модульна контрольна робота №1	8	-	2	6
Усього за модулем №1		90	10	20	60
Усього за навчальною дисципліною		90	10	20	60

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)				
		Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Семинарські	Заняття Практичні	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Модуль №1 «Цивільне право та процес: доктринальні та практичні проблеми»						
1.1	Фізична та юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин	3 семестр				
		9	-	2	-	7
1.2	Право власності в системі речових прав	9	-	2	-	7
1.3	Актуальні проблеми спадкового права	9	-	2	-	7
1.4	Особливості укладення та виконання договорів про передачу майна у власність та тимчасове користування	6	-		-	6
1.5	Особливості укладення та виконання договорів про виконання робіт та надання послуг	8	-		2	6
1.6	Недоговірні зобов'язання в системі зобов'язального права України	8	1		-	7
1.7	Цивільне судочинство: загальнотеоретичні основи (принципи, види, стадії) регулювання	8	1		-	7
1.8	Теоретичні засади цивільних процесуальних правовідносин	9	-		2	7
1.9	Актуальні проблеми цивільної юрисдикції	9	-		2	7
1.10	Інстанційний перегляд судових рішень	7	-		-	7
1.11	Модульна контрольна робота №1	8	-		2	6
Усього за модулем №1		90	2	6	8	74
Усього за навчальною дисципліною		90	2	6	8	74

Тема 1. Фізична та юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

Цивільна правоздатність фізичної особи. Цивільна дієздатність фізичної особи. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення її померлою: підстави та правові наслідки. Фізична особа-підприємець. Опіка та піклування у цивільних відносинах

Поняття, ознаки та загальна характеристика юридичних осіб. Порядок створення юридичної особи. Види юридичних осіб. Господарські товариства. Припинення юридичної особи

Тема 2. Право власності в системі речових прав

Право власності: теоретичні та практичні проблеми здійснення та захисту. Право спільної власності: проблеми теорії та практики. Право власності на житло:

актуальні питання забезпечення та реалізації. Право власності на землю: актуальні питання забезпечення та реалізації.

Віндикаційний позов як спосіб захисту права власності: актуальні питання.
Негаторний позов як спосіб захисту права власності: актуальні питання.

Тема 3. Актуальні проблеми спадкового права

Розвиток спадкового права. Спадкове правовідношення. Поняття та склад спадщини. Особливості спадкування окремих видів майна. Заповіт подружжя: проблеми правового регулювання.

Спадкова трансмісія та спадкування за правом представлення: особливості застосування. Проблемні питання реалізації спадкових прав.

Тема 4. Особливості укладення та виконання договорів про передачу майна у власність та тимчасове користування

Загальна характеристика договорів з передачі майна у власність. Види договорів з передачі майна у власність.

Загальна характеристика договорів з передачі майна у користування. Види договорів з передачі майна у користування.

Тема 5. Особливості укладення та виконання договорів про виконання робіт та надання послуг

1. Загальна характеристика договорів з виконання робіт. Види договорів з виконання робіт.

Загальна характеристика договорів з надання послуг. Види договорів з надання послуг.

Тема 6. Недоговірні зобов'язання в системі зобов'язального права України

Поняття та види зобов'язань, що виникають з односторонніх дій.

Поняття, елементи та система деліктних зобов'язань. Особливості відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду. Відшкодування шкоди, завданої малолітніми, неповнолітніми, недієздатними особами та особами, які не усвідомлювали значення своїх дій та (або) не могли ними керувати: проблемні питання. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Особливості суб'єктного складу.

Порядок відшкодування моральної шкоди. Проблемні питання визначення розміру моральної шкоди.

Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я: проблемні аспекти теорії та практики.

Тема 7. Цивільне судочинство: загальнотеоретичні основи (принципи, види, стадії) регулювання

Поняття, мета і завдання цивільного судочинства. Види проваджень і стадії у цивільному судочинстві. Цивільна процесуальна форма судового процесу.

Поняття й ознаки принципів цивільного судочинства. Система принципів й зміст цивільного судочинства. Правові аксіоми в цивільному судочинстві

Види цивільного судочинства. Стадії цивільного процесу.

Тема 8. Теоретичні засади цивільних процесуальних правовідносин

Поняття та ознаки цивільних процесуальних правовідносин. Виникнення, зміна і припинення цивільних процесуальних правовідносин.

Поняття та класифікація суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин. Зміст і об'єкт цивільних процесуальних правовідносин

Тема 9. Актуальні проблеми цивільної юрисдикції

Поняття та види цивільної юрисдикції. Предметна та суб'єктна юрисдикція. Справи, що відносяться до юрисдикції загальних судів. Розгляд кількох пов'язаних між собою вимог.

Інстанційна юрисдикція. Суди інстанційної юрисдикції. Територіальна юрисдикція (підсудність). Виключна підсудність. Передача справи з одного суду до іншого. Недопустимість спорів про підсудність.

Тема 10. Інстанційний перегляд судових рішень

Проблемні питання реалізації права на апеляційне оскарження судових рішень. Особливості доказування при розгляді цивільної справи в суді апеляційної інстанції. Проблемні аспекти визначення меж розгляду справ судом апеляційної інстанції. Проблемні питання застосування норм Цивільного процесуального кодексу України під час розгляду справ судами апеляційної інстанції. Проблемні питання реалізації права на касаційне оскарження судових рішень.

Проблемні аспекти визначення меж розгляду справ судом апеляційної інстанції. Проблемні питання застосування норм Цивільного процесуального кодексу України під час розгляду справ судами апеляційної інстанції. Особливості перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

11. Перелік питань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Перелік контрольних питань формується відповідно до структури програми навчальної дисципліни і містить наступні питання:

1. Цивільні правовідносини: поняття, елементи, види, підстави виникнення.
2. Правосуб'єктність фізичної особи та порядок її реалізації.
3. Обмеження дієздатності фізичної особи та визнання її недієздатною: проблемні аспекти.
4. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення її померлою.
5. Наукові теорії щодо сутності юридичної особи.
6. Припинення юридичної особи: форми, порядок, підстави.
7. Поняття правочину та умови його дійсності. Класифікація правочинів.
8. Поняття та види недійсних правочинів. Правові наслідки визнання правочину недійсним.
9. Поняття та види речей. Майно.
10. Особисті немайнові права фізичної особи. Особливості їх захисту.
11. Представництво: поняття, види, передоручення.
12. Поняття та значення строку та терміну у цивільному праві. Порядок їх обчислення.

13. Позовна давність та її значення в цивільному праві.
14. Цивільно-правова відповідальність: поняття, види, форми, умови настання, підстави звільнення.
15. Актуальні проблеми права власності.
16. Підстави припинення права власності: проблеми теорії та практики.
17. Речові права на чуже майно.
18. Способи захисту права власності: актуальні питання.
19. Відкриття спадщини. Спадкове майно (спадщина). Усунення від спадщини.
20. Спадкування за заповітом. Форма заповіту. Заповідальний відказ.
21. Спадкування за законом.
22. Спадкова трансмісія та спадкування за правом представлення: особливості застосування.
23. Алеаторні договори в цивільному праві: проблеми теорії та практики
24. Публічні договори в цивільному праві та їх юридична характеристика.
25. Способи забезпечення виконання зобов'язань.
26. Договір роздрібної купівлі-продажу: проблемні аспекти.
27. Права покупця в разі придбання товару неналежної якості: проблеми теорії та практики.
28. Договір довічного утримання (догляду): проблеми теорії та практики.
29. Особливості правового регулювання договору прокату.
30. Договір лізингу: проблеми правового регулювання.
31. Договір найму (оренди) земельної ділянки: проблеми правового регулювання.
32. Договір найму (оренди) житла. Оренда житла з викупом.
33. Договір підряду: проблеми теорії та практики.
34. Загальна характеристика договорів про надання послуг.
35. Договір перевезення вантажу.
36. Особливості відповідальності зберігача за договором зберігання.
37. Договір страхування. Основні страхові поняття.
38. Кредитний договір: проблеми теорії та практики.
39. Поняття та умови деліктної відповідальності у науці цивільного права.
40. Відшкодування шкоди, заподіяної незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду: спірні аспекти правового регулювання.
41. Відшкодування шкоди, завданої малолітньою, неповнолітньою, недієздатною особою та особою, яка не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними: проблемні аспекти теорії та практики.
42. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки: проблемні питання.
43. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.
44. Порядок визначення розміру додаткових витрат в разі завдання шкоди каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.
45. Відшкодування моральної шкоди: проблеми теорії та практики.
46. Поняття та предмет цивільного процесуального права як галузі права.
47. Поняття, завдання, види та стадії цивільного судочинства.
48. Поняття та система принципів цивільного судочинства.
49. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Наслідки відводу суду

(судді).

50. Склад учасників справи. Процесуальні права та обов'язки учасників справи.
51. Сторони у судовому процесі, їхні спеціальні процесуальні права та обов'язки.
52. Процесуальна співучасть.
53. Залучення до участі у справі співвідповідача. Заміна неналежного відповідача.
54. Процесуальне правонаступництво.
55. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.
56. Повноваження представника в суді. Документи, що підтверджують повноваження представників.
57. Склад інших учасників судового процесу.
58. Поняття та види цивільної юрисдикції.
59. Предметна та суб'єктна юрисдикція.
60. Інстанційна юрисдикція.
61. Територіальна юрисдикція (підсудність).
62. Поняття доказів у судовому процесі. Види засобів доказування: письмові, речові та електронні докази, висновки експертів, показання свідків.
63. Поняття і види заходів процесуального примусу.
64. Поняття позову. Види позовів.
65. Підстави і види забезпечення позову. Зустрічне забезпечення.
66. Заяви по суті справи, їх види.
67. Відкриття провадження у справі.
68. Підготовче провадження.
69. Захист відповідача від пред'явленого позову. Відзив, заперечення та зустрічний позов.
70. Врегулювання спору за участю судді.
71. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін.
72. Відкриття розгляду справи по суті.
73. З'ясування обставин справи та дослідження доказів.
74. Судові дебати та ухвалення рішення.
75. Фіксування судового процесу.
76. Поняття та види судових рішень. Порядок ухвалення судового рішення.
77. Набрання рішенням суду законної сили.
78. Справи, що розглядаються в порядку спрощеного позовного провадження.
79. Умови та порядок проведення заочного розгляду справи.
80. Порядок розгляду справ про видачу судового наказу.
81. Скасування судового наказу.
82. Поняття і сутність окремого провадження.
83. Справи, що розглядаються в порядку окремого провадження.
84. Порядок розгляду справ окремого провадження.
85. Поняття та сутність апеляційного провадження. Суди апеляційної інстанції.
86. Апеляційний розгляд.
87. Поняття та сутність касаційного провадження. Суд касаційної інстанції.

88. Касаційний розгляд.

89. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

90. Розгляд заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Під час освітнього процесу використовуються наступні методи навчання: словесні, наочні, практичні, інноваційні. Методи контролю – усне та письмове опитування, практична перевірка, тестовий контроль тощо.

3.2. Рекомендована література

1. Васильєв С. В. Цивільний процес: підруч. К.: Алерта, 2019. 506 с.
2. Великанова М. М. Ризики в цивільному праві: монографія. К.: Алерта, 2019. 378 с.
3. Ізарова І. О., Ханик-Посполітак Р.Ю. Цивільний процес України: навч. посібн. для студ. юр. спец. вищих навчальних закладів. Київ: ВД «Дакор», 2018. 276 с.
4. Короєд С. О. Процесуальні засади ухвалення судом рішення у випадку визнання позову відповідачем. Правова держава. Випуск 34. Київ: Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України, 2023. С. 408–417.
5. Нижний А. В., Ходаківський М. П., Юровська Г. В. Визнання правочинів недійсними: основи теорії та судова практика: посібн. для суддів. К.: Алерта, 2020. 234 с.
6. Юровська Г.В., Даценко В.М., Гуцал Л.В. Питання з сімейного права: посіб. для суддів. К.: Алерта, 2020. 98 с.
7. Ясинок М. М., Запара С. І. Масові (групові) та похідні позови в процесуальному праві України: постановка проблеми: наук.-практ. посібник. К. Алерта, 2019. 276 с.
8. Panchenko, O. (2023). Compensation for moral damage to the employee caused by a workplace accident or an occupational disease (example of Turkey). *ScienceRise: Juridical Science*, (1(23), 23–29. <https://doi.org/10.15587/2523-4153.2023.276373>
9. Панченко О.І. Методика визначення розміру відшкодування моральної шкоди, завданої працівнику, у деяких європейських країнах. *Ампаро Спецвипуск. Том 2. 2022. С. 173 – 179.*
10. Білан О. П. Правочини, зміст яких суперечить інтересам держави і суспільства в цивільному законодавстві України. *Форум права. 2019. № 1. С. 6-13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index*
11. Вербина Б. С. Абсолютні цивільні права в системі цивільного права України. *Web of science and Academic Researcher. 2019. № 1. С. 65-70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/wsar_2019_1_13*
12. Зенков О. С. Актуальні питання здійснення законного представництва батьками (усиновлювачами). *Web of science and Academic Researcher. 2019. № 1. С. 55-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/wsar_2019_1_11 (дата звернення: 17.01.2021)*

13. Короєд С. О. Процесуальні засади ухвалення судом рішення у випадку визнання позову відповідачем. *Правова держава*. Випуск 34. Київ: Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України, 2023. С. 408–417.

14. Луць В. В. Строки (терміни) у механізмі правового регулювання цивільних відносин. *Приватне право і підприємництво*. 2019. Вип. 19. С. 87-92.

15. Самойлова І. Спадковий договір: правова природа за законодавством України та країн Європи. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 3. С. 54-59.

16. Сафончик О. І. Правові аспекти видачі документів про державну реєстрацію актів цивільного стану у сфері інформаційних технологій в Україні. *Часопис цивілістики*. 2019. Вип. 32. С. 76-80

17. Таш'ян Р. Доктрина «*culpa in contrahendo*» в ученні про недійсність правочинів. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 1. С. 36-40.

18. Терешко Х. Я. Види інформації як об'єкта цивільних правовідносин у сфері медичного обслуговування. *Медичне право*. 2019. № 1. С. 65-73.

19. Шайдуллина В.К. К вопросу о правовой природе смарт-контракта. *Современная наука: актуальные проблемы теории и практики*. Серия «Экономика и право». 2020. № 6. С. 206-210.

20. Шемонаєв В. Морський протест під час оформлення загальної аварії як спосіб забезпечення доказів для підтвердження юридичних фактів. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 3. С. 70-76.

21. Шимон С. Законодавчі та договірні обмеження щодо відступлення права вимоги. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 7 (199). С. 3-6.

22. Bobryk, V., Karmaza, O., Makhinchuk, V., Tsvytkov, A., & Koroied, S. Features of legal regulation of franchise agreement in Spain. *Amazonia Investiga*. 2023. Vol 12. No 62. P. 189–196. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2289> (Web of Science)

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1	
	3 семестр	3 семестр
Відповідь на практичному занятті з основних питань (з врахуванням СРС), розв'язання задач, складання процесуальних документів	5б×10 = 50	10б×3 = 30
Виконання експрес-контрольної роботи (з врахуванням СРС)	5б×2 = 10	10
Виконання та захист контрольної роботи	-	20

<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 здобувач має набрати не менше</i>	<i>48 бали</i>	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	–
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	20
Усього за модулем №1	80	80
Семестровий екзамен	20	20
Усього за дисципліною	100	100

4.2. Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до особової справи здобувача, наприклад, так: 92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е тощо

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.